

HET LAND VAN NEVELE

Driemaandelijks tijdschrift van de heemkundige kring



juni 2006

jaargang XXXVII

aflevering 2

Afgiftekantoor 9850 Nevele

HET LAND VAN NEVELE

Heemkundig tijdschrift voor
Bachte-Maria-Leerne, Hansbeke, Landegem, Lotenhulle, Meigem,
Merendree, Nevele, Poesele, Poeke, Sint-Martens-Leerne, Vinkt, Vosselare
en Zeveren

Het Land van Nevele is een uitgave van de heemkundige kring
"Het Land van Nevele" v.z.w.

Abonnementen en lidgeld 2006

Abonnementen op *Het Land van Nevele* lopen over een jaargang van vier nummers. Bij nieuwe abonnementen in de loop van het werkjaar worden de vorige nummers, indien nog voorradig, nagestuurd. Oudere nummers vanaf 1970 zijn nog in beperkte hoeveelheid beschikbaar.

Lidgeld 2006

18 euro (+ 3 euro buitenland) over te schrijven op rekening 001-3951685-78
of 290-7431460-20 van "Het Land van Nevele" v.z.w.,
Dammeers 35, 9880 Aalter.

Steunend lid 2006

Vanaf 25 euro

Secretariaat

A. Bollaert, Beentjesstraat 29, 9850 Poesele
landvannevele@belgacom.net

Redactieadres

J. Luyssaert, Veldestraat 26, 9850 Merendree
jan.luyssaert@pandora.be

Tijdschriftadministratie

L. De Ruyck, Heiste 45, 9850 Landegem

Opmaak

C. De Groote, Landegem

Druk

Beschutte Werkplaats "Nevelland", Nevele

De auteurs, en niet de uitgever, zijn verantwoordelijk voor hun bijdragen en illustraties.

HET LAND VAN NEVELE

Provincie
Oost-Vlaanderen
Centrale Bibliotheek

juni 2006

jaargang XXXVII

aflevering 2

Verantwoordelijke uitgever: J. LUYSSAERT, Veldestraat 26, 9850 Merendree

INHOUD

Land van Nevele

- J. LUYSSAERT,
Bijdrage tot de geschiedenis van
de stad en vrijheid van Nevele 105
- J. LUYSSAERT,
De oudste herbergen van Nevele 139
- J. LUYSSAERT,
Nieuwe straatnamen in Landegem en Nevele
tijdens de bezetting (1940-1944) 150
- A. BOLLAERT,
Het retabel boven het hoofdaltaar (1881)
en de orgelkas (1870) in de kerk van Poesele komen
uit de ateliers Blanchaert in Sint-Denijs-Westrem 157
- A. BOLLAERT,
Massale vormselplichtigheid te Nevele 160

Mensen van Toen

- A. BOLLAERT,
Blondijn Van Haver 163
- A. BOLLAERT,
Blondijn Van Haver en zijn voorouders 172
- A. BOLLAERT,
De Poeselse vormelingenlijst 1830-1842 176

Mensen van Toen

BLONDIJN VAN HAVER



De goede herder. Volks houtsnijwerk van Blondijn Van Haver op het deurtje van de 18de eeuwse biechtstoel gemaakt door Frans Daens in de kerk van Poesele. (Foto: André Bollaert)

Blondinus Van Haver¹, zoals hij wettelijk ingeschreven staat in het geboorteregister, werd op 16 januari 1811 te Poesele geboren als zoon van het weversechtpaar Jozef en Dorothea Blancke. Als kleine jongen hoedde hij de koeien en om de verveling te doden begon hij met het uitsnijden van figuren op wandelstokken en vervaardigde hij houten heften voor messen die hij kunstig versierde. De armoede belette hem echter een degelijke artistieke opleiding te volgen zodat hij zich volledig als autodidact moest ontwikkelen. Als houtsnijder kon hij echter niet aan de kost komen. Zo vinden we hem in de bevolkingsregisters terug als “pakdraeger” (1831), wever (1835) en schoenlapper (1846). Pas bij zijn overlijden op 25 januari 1865 staat hij voor het eerst vermeld als “beeldhouwer”. In zijn parochiekerk was hij klokkenluider en haalde hij het stoelgeld op.

Hij leefde in een bescheiden woning in de Oude Kerkstraat (nu nr. 12) waarvan hij eigenaar was. Volgens hetgeen over hem verscheen in het midden van de 19^{de} eeuw was zijn woning, die meer het uitzicht van een grote hut had, een echt museum. Aan de muren hingen schilderijen en antieke beschilderde borden. In alle hoeken en kanten en op alle meubels en in de laden der kasten stonden of lagen beeldhouwwerken van de hand van de kunstenaar. Toch is er slechts zeer weinig van hem bewaard gebleven. Na zijn dood werd een groot deel van de inboedel van de woning opgekocht door de notarisfamilie Pauwels uit Deinze en een zekere baron Malcamps bezat een uitgebreide verzameling wandelstokken door hem vervaardigd. Het Sint-Laurentiusbeeld boven de ingang deur van de kerk werd door hem gebeiteld en onder het historische Lovaertorgel hangt een prachtige gekruisigde Christus eveneens van zijn hand. Dit kunstwerk hing vroeger onder een luifel aan de achterkant van de kerk. Een vijftiental jaren geleden werd het gerestaureerd en in de kerk onderbracht.

Voor het maken van zijn Christusbeelden ging de graatmagere Van Haver, met ontbloot bovenlijf en uitgestrekte armen, voor de spiegel staan om zo getrouw mogelijk de gekruisigde Christus te kunnen nabootsen. De afbeelding van het Lam Gods op de communiebank is eveneens van zijn hand. Van de 18^{de}-eeuwse biechtstoel, vervaardigd door Hansbenaar Frans Daens, herstelde hij het deurtje en bracht er een beeldje van de Goede

¹ Over Blondijn Van Haver verscheen in Het Land van Nevele: BOLLAERT, A. - JANSSENS, A. Mensen uit ons heem (VI). De Poeselse beeldhouwer Blondijn Van Haver, 1990, jg. XXI, afl. 4, p. 234-245.

Herder op aan. In het museum Rietgaverstede te Nevele bevindt zich een horlogestaander uit 1862 die een "paproerder" voorstelt, een prachtig voorbeeld van volkse houtsnijkunst. Het museum bezit eveneens nog enkele naamstempels die door Van Haver werden vervaardigd.

Zoals het nu nog steeds het geval is met overleden kunstenaars kreeg ook Van Haver na zijn dood de meest lovende kritieken. Zo werd hij in 1865 in een uitgave van "Oud en Nieuw" een tweede Ruxthiel genoemd. Deze Ruxthiel, een Luikenaar maar nu niet meer zo bekend, was de hofbeeldhouwer van de Franse koning Louis-Philippe (1773-1850) en wordt een van de meest toonaangevende meesters van zijn tijd beschouwd. Spijtig genoeg werden de talenten van Van Haver, die nauwelijks kon lezen en schrijven, pas bij het grote publiek bekend in 1849 en was het dan te laat om nog een degelijke opleiding te kunnen volgen.

André BOLLAERT, Poesele

Bijlage 1 - De Broedermin, maart 1849.

Nevele 5 Maert 1849.

Aan de heer Opsteller der Broedermin

Mijnheer den Opsteller,

Daer uw dagblad zoo wel de belangens des volks ter hart neemt en immer voor deszelfs zedelyk en stoffelyk welzijn de stem verheft, zoo verdient UE. Wel de achting en medewerking van allen waren menschenvriend; het is maer al te waer, en dat hebt gy al menigmael ten klaerste bewezen, dat mangel aen onderwys en verlichting den mensch in staet van domheid en verdierlyking houdt, waerdoor hy onbekwaem is zyne regten en pligten te kennen en ze evenmin uit te oefenen; dat deze onbevoegdheid de eenigste hinderpael is aen zijne ontvoogding en vrymaking, en zoo lang het volk niet meer verlicht en onderwezen zy, het zal verdrukt en miskend worden! Maer hetgeen de waerheid is voor de steden is zulks nog meer voor de dorpen, almwaer over het algemen het onderwijs zich in veel slechteren staet bevindt.

Hoe spytig en beklagelyk is het toch niet voor zoo menigvuldige yvervolle en leerzuchtige jonge lieden, gelyk als ik er dagelyks ontmoet, die indien zy eene behoorlyke opvoeding mochten bekomen, soms mannen zouden worden, waerop het land zou mogen roem dragen en die nu, helaes! in het duister en ongekend blyven!

Onlangs bevond ik me by toeval op het dorpje Poesele, en hoorde er spre-

ken van eenen persoon die, hadde hy het geluk gehad zyne verstandsvermogens te mogen ontwikkelen, welligt een der kundigste en uitmuntendste beeldsnyders zou geworden zyn, daer hy thans het armzalig stieltje van schoenlapper moet uitoefenen.

Nieuwsgierig om dezen jongen mensch eens te zien en te spreken, deed ik me zyne woonst aenwyzende, maer de moed ontzonk my byna om dezelve binnen te treden, het is: een arme hut, een dierenstal.

Ik waegde het echter aan te kloppen en een drooge stem beantwoordde met "kom binnen, mynheer". Met de eene hand het deurtje openende, en met de andere een els en pekdraed vasthoudende, vertoonde zich voor my de jongeling, lang en mager van gestalte en met een zeer bleek maer onderscheiden gelaet. Het inwendige van dezer hut overtrof wel verre myn gedacht. De wanden waren van boven tot beneden met allerlei fraeie schildering en gebeeldhouwde voorwerpen bedekt en schenen s bewooners huisraad uit te maken. Na dezen de rede myns bezoeks gezegd te hebben, toonde Van H. zich zeer bereidwillig om my alles te laten zien wat hy bezat; hij opende een kas, waeruit hy verscheidene kundige en fyne gesneden stukken te voorschyn bracht. Na myne bewondering hierover uitgedrukt en hem gevraagd te hebben, hoe en waer hy zulks al geleerd had, antwoordde hy my, nog nooit eenige les ontvangen te hebben; ja zelfs dat hy nauwelyks in een boek kon lezen; dewyl hy van jongs af had moeten zorgen voor zyne lichamelijke behoeften. O, riep hy eindelyk uit: had ik my in myn leven op de schoone kunsten mogen toeleggen, ik zou opregt gelukkig zyn, want daer buiten is er in de wereld niets wat my zoo behaegt. "Ongelukkige, dacht ik in myn selven, de natuer heeft u schatten gegeven, die de wereld niet te waerden weet!"

En na hem eenige woorden van troost en aenmoediging toegestuurd te hebben; zegde ik den kunstenaer vaerwel, beloovende van hem eens in een Gents volkslievend dagblad, dat de Broedermin heet, te doen kennen.

**BLONDIJN VAN HAVER
HOUTSNIJDER**

In het begin dezes jaar overleed een kunstenaar, weinig of niet bekend, tenzij in de kring eeniger vrienden en kennissen. De man verdient evenwel dat zijn gedachtenis bij het nageslacht voortleeft.

Hij zag het daglicht in een nederig dorpje van Oost-Vlaanderen, afgelegen van groote steden, waar onze kunstenaar gewis roem en fortuin zou ontmoet hebben, indien zijn arme stand hem niet belet hadde zijne vurige neiging tot de schoone kunsten, in Gent of Antwerpen, te ontwikkelen, onder de leiding van eenen goeden meester. Zooals het nederig viooltje, dat onder de bladeren ontlijkt en sterft, was het met Blondijn van Haver. Geboren te Poesele, bij Nevele, den 16 Januari 1811, en aldaar den 25 januari 1865 overleden, toonde hij van zijne vroege jeugd af eene groote drift tot de schoone kunsten, maar de armoede dwong hem, nog jong de koeien te wachten. Reeds van dien tijd af hield hij zich onledig met lierenaars², allerhande dieren en vogelen te snijden, enz. Zijne neiging tot het snijden vermeerderde met zijne jaren, doch ongelukkiglijk ontbrak hem een meester om hem in de kunst te geleiden, en het was slechts toen hij reeds oud geworden; en door handenarbeid afgewerkt was, dat hij eenen beschermheer vond, die hem goede modellen verschafte, welke hij behendig nabootste. Zijne gesnedene stokken met dierenkoppen, slangen of loofwerk; zijne snuifdozen met Christushoofden, boerkens naar Teniers, en andere kunstgewrochten, werden door de liefhebbers gezocht, en op het laatste van zijner dagen sneed hij Christusbeelden voor kruisen, welke die van voortreffelijke meesters evenaarden. Wie 's mans kunstgewrochten gezien heeft, bejammert dat Van Haver nooit het werkhuis van eenen voornamen beeldhouwer betreden heeft, want zekerlijk zou België eenen tweeden Ruxthiel³ geteld hebben.

² Eene soort van mesjes met houten hecht, welke veel te Lier gemaakt worden, en daarom den naam van Lierenaars voeren.

³ Henbrik-Jozef Ruxthiel, Luiksche beeldhouwer, geboren te Lierneux, en te Parijs als beeldhouwer van koning Lodewijk-Philips overleden den 15 September 1857.

Zoo is het in deze geldeeuw, waarin men liever uitsluitelijk op ijzerwegen en nijverheidsgestichten speculeert, dan een nederig kunstenaar uit het donker te wekken, hem de middels tot ontwikkeling te verschaffen, en aldus de kunst zelve te verrijken!

Vilvoorde

C.-F.-A. Piron

Bijlage 3 - Geschiedenis van Poesele 1867⁴

VERDIENSTELIJK MAN, te Poesele geboren. - Blondijn Van Haver. - Alhoewel, voor zoverre ons bekend is, het nederig dorpje Poesele geene roemwaardige mannen hebben opgeleverd, zoo verdient hier toch een zijner inboorlingen, die de beeldhouwkunst beoefend heeft, vermeld te worden. Wijlen onze vriend Piron, schrijver der *Algemeene Levensbeschrijving van beroemde Belgen*, en broeder van den tegenwoordigen pastoor van Poesele, deelde over hem in het te Gent verschenen tijdschrift *Oude en nieuw* (1866) eenige levensbijzonderheden mede, welke wij ons hier ten nutte maken.

Blondijn Van Haver, te Poesele den 16 Januari 1811 geboren, en aldaar den 25 Januari 1865 overleden, toonde reeds in zijne kinderjaren eene groote neiging tot de schoone kunsten. De armoedige toestand zijner ouders dwong hem in zijne jeugd de koeien te wachten, doch reeds van dien tijd af hield hij zich veel bezig met het snijden van allerlei dieren en dierenkoppen, voor wandelstokken, enz., en het vervaardigen van de zoogenaamde *lierenaars*. Die zucht tot beeldsnijden vermeerderde met zijne jaren, doch ongelukkig ontbrak hem bij die oefening een goed meester om hem in de kunst te richten, en het was slechts toen hij reeds oud en door handenarbeid afgesloofd was, dat hij eenen beschermer ontmoette, die hem goede modellen verschafte. Dat de man veel aanleg bezat, blijkt hieruit dat hij die modellen zeer verdienstelijk nabootste. Zijne gesnedene wandelstokken met dierenkoppen, slangen of loofwerk; zijne snuifdozen met Christushoofden, boerkens naar Teniers en andere kunstwerken, werden door de liefhebbers gezocht, en in zijne laatste levensjaren sneed hij ook Christusbeelden voor kruisen, waaronder er verscheidene zijn, die men

⁴ Frans DePotter & Jan Brouckaert, *Geschiedenis der gemeente Poesele*, Gent 1867.

wanen zou van goede meesters voort te komen. Ook sneed en schilderde hij zo kunstig meer andere voorwerpen, zooals eetwaren en keukengerief, dat het oog er zich aan vergissen kon. Zoo schilderde hij eens eenen solferstek op de plaat eener schouw, die zoo natuurlijk eenen echten geleek, dat menigeen er zich van bedienen wilde om zijne pijp aan te steken, en er door bedrogen werd. Wie Van Haver's kunstgewrochten heeft gezien, zal het betreuren dat de man zijn kunstgevoel niet onder de leiding van eenen ervaren meester heeft kunnen ontwikkelen; ongetwijfeld zou hij het verre gebracht hebben.

De eenighe gewrochten zijns beitels, thans in het openbaar te zien, zijn: het houten beeld van *St. Laurens*, in de nis boven de kerkdeur van Poesele; een *Lammeke*, gebeiteld op de communiebank, en het beeld van *den Goeden Herder*, in eikenhout, op den biechtstoel in dezelfde kerk.

Bijlage 4 - 'T Getrouwe Maldegem, 15 oktober 1922.

UIT POESELE

Het zal hier zeker niet onpas zijn eens te spreken over een kunstenaar der voorgaande eeuw, en waarover de heer Pauwels van Deinze reeds een brief aan 't Getrouwe zond, ten jare 1907.

Een Beeldsnidere

Hij heette Blondien Van Haver, en hij verbleef op het kleine dorpje Poesele, tegen Nevele, daargeboren den 16 Januari 1811, stierf hij er den 25 Januari 1865.

God had in zijnen geest een kunstvonkje gelegd, dat van in zijn kinderjaren allengskes begon te laaien.

Toen hij langs de groene elskanten, of in de meerschen de koeien wachtte, was hij standvastig bezig met snutteren aan blokjes hout. Hoe ouder hij wierd, hoe meer drift tot beeld snijden zich ontwikkelde, en gedurende zijn gansche levensloop bleef het zijn geliefkoosd vak.

Hij sneed allerhande voorwerpen en zijn verbeelding om ze te versieren was onuitputtelijk. Er bestaan van hem palmhouten wandelstokken die schoon zijn: op den kop prijken menschen - of dierenkoppen - langs de stok kron-

kelt een slang en tussen ieder harer kronkelingen is er ook een beeldje gebracht. Baron Malcamp bezat een groote verzameling van zulke wandelstokken.

Vanhaver maakte ook nog snuifdozen met Christushoofden, pijpkassen en rekken, messenhechten, kaders, hij miek boterammen, schurren, die hij zoo gelijkend kleurde dat men ze voor echte aannam.

In zijne laatste levensjaren werkte hij met voorliefde aan godsdienstige beelden, zoo beitelde hij voor de kerk van zijn dorpje: het beeld van St Laurentius, een lammeke op den Communiebank, en het beeld van den Goede Herder op den biechtstoel; voor de kerk van Vijnckt, de relikwiekas van St-Batholomeus, het beeld van Synt-Aloisius de Gonzaga; een klein tabernakel voor de kerk van Vinderhoute, en nog vele andere, ongelukkig niet bekend.

De kruisbeelden door Van Haver gebeeldhouwd, zijn meesterlijk. Om een model te hebben om ze in volmaaktheid uit te voeren, stelde hij zichzelf voor een spiegel, de armen uitgestrekt, juist lijk Christus aan het kruis, en hij bestudeerde op zijn eigen lichaam de liggingen der uitgestrekte spieren en ribben. Op die wijze boetseerde hij ook, in potaarde, zijn eigen beeltenis, en tijdgenooten verklaren dat geen zo gelijkend is.

Blondien was gansch alleen op de wereld gebleven, en hij woonde in een klein huisje, niet ver van de kerk, in dewelke hij het nederig ambt van stoeltjeszetter vervulde. Hij beminde zijne kunst, in hare beoefening sleet hij gelukkige stonden, enkel levend voor haar, was er zoodanig in verdiept dat hij de menschen vergat; alleen in de lange winteravonden bezocht hij de geburenhuizen, want bij een ronkend vuurtje gezeten, hoorde hij graag vertellen. Hij beminde de natuur. 's Zondags, in den zomer, deed hij, in gezelschap van een vriend, wandelingen langs de overlommerde aardestraten of langs de wegelkes der blakke kouters. Zij trokken naar de kerken van 't omliggende om het snijwerk, de schilderijen of andere merkwaardigheden te bezichtigen, zoo naar de kerk van Vijnckt waar een wonderschoone Communebank is, of naar de kerk van Meigem met haare meesterlijke orgelkas.

Blondien was ook liefhebber van oudheden. In zijn huisje hingen gekleurde schotels, versierd met bloemen en vogels, oud snijwerk, schilderijen,

koper en tinwerk, welke hij met trots aan zijne bezoekers toonde. Hij was zeer christelijk en zijn leven schikte hij ootmoedig volgens de geboden van God, zijnen hemelschen vader. Op zijn sterfbed, toen zijn laatste uur geslagen was besprak hij nog, in zijne oprechte liefde tot de maagd Maria, een som geld om haar altaar te versieren in het kerkje van zijn geboortedorp.

De heer Pauwels, de knappe Vlaming van Deinze, heeft schoone kunstvoorwerpen van wijlen Van Haver in bezit en in eere behouden.

C.VH....N

Wie weet er nog van verdienstelijke buitenlieden?

BLONDIJN VAN HAVER EN ZIJN VOORoudERS

- 1.- VAN HAVER Blondijn ° Poesele 16.01.1811
 + Poesele 25.01.1865

- 2.- VAN HAVER Joseph ° Nevele 18.09.1768
 + na 1826 en voor 1831
 X Poesele 12.05.1807

- 3.- BLANCKE Dorothea ° Poesele 05.07.1785
 + Poesele 27.05.1831

- 4.- VAN HAVER Jan Baptist ° Lotenhulle 10.08.1735
 + ?? na 1782
 X Poesele 01.05.1764

- 5.- BAFORT Marianne Jacoba ° Poesele 10.03.1738
 + ?? na 1782

- 6.- BLANCKE Jan Francies ° Poesele 13.04.1751
 + Poesele 17.07.1825
 X Hansbeke 25.06.1782

- 7.- GILLIS Joanna Petronilla ° Hansbeke 28.12.1754
 + Poesele 11.11.1824

- 8.- VAN HAVER Joannes ° Lotenhulle 12.09.1699
 + Lotenhulle 13.09.1756
 X Lotenhulle 12.09.1722

- 9.- VAN DE WALLE Livina ° Lotenhulle 10.04.1700
 + Lotenhulle 01.11.1742

- 10.- BAFORT Joannes ° Poesele 28.01.1713
 + Poesele 10.07.1767
 X Poesele 24.10.1735

- 11.- BEYAERT Francisca ° +/- 1713 (afkomstig van Zeveren)
+ Poesele 09.09.1767
- 12.- BLANCKE Martinus ° Vinkt 12.02.1714
+ Poesele 06.01.1794
X Poesele 07.01.1744
- 13.- PROVIJN Francisca ° Poesele 07.03.1721
+ Poesele 30.09.1802
- 14.- GILLIS Jacobus ° +/- 1722 (afkomstig van
Vinderhoute)
+ Hansbeke 25.03.1787
X Hansbeke 28.03.1754
- 15.- RUTSAERT Livina ° Hansbeke 28.03.1719
+ Hansbeke 27.10.1760
- 16.- VAN HAVER Judocus ° Lotenhulle 26.09.1671
+ Lotenhulle 04.04.1729
X Lotenhulle 02.02.1696
- 17.- VERSTRAETE Maria ° Lotenhulle 26.04.1674
+ Lotenhulle 1742
- 18.- VAN DE WALLE Joannes ° Lotenhulle 31.03.1667
+ Lotenhulle 16.03.1710
X Lotenhulle 27.01.1695
- 19.- DE BRABANDER Judoca ° Lotenhulle 25.05.1671
+ ?? na 1710
- 20.- BAFORT Joannes ° Lotenhulle 21.07.1687
° Poesele 31.01.1764
X Poesele 12.01.1712
- 21.- VERDONVCK Petronella ° Poesele 03.10.1691
+ Poesele 31.12.1719

- 22.- BEYAERT Joannes
- 23.- VAN VINKT Judoca
- 24.- BLANCKE Joannes
- 25.- VAN DAMME Petronella
- 26.- PROVIJN Pieter ° ?? 1685/86 (afkomstig van Vinkt)
 + Poesele 26.03.1745
 X Lotenhulle 12.??..1709
 (geen maand vermeld: 05, 06, 07 of 08)
- 27.- VAN PARIJS Marianne ° Lotenhulle 18.09.1691
 + Poesele 24.11.1757
- 28.- GILLIS Jan
- 29.- DE COSTER Catharina
- 30.- RUTSAERT Jacob ° Hansbeke 07.01.1680
 + Hansbeke 23.02.1765
 X ??
- 31.- VAN DAELE Joanna ° ??? omstreeks 1683
 + Hansbeke 02.05.1728
- 32.- VAN HAVER Constantinus ° ??
 + voor 1694
 X Lotenhulle ??..04.1669
 (geen datum vermeld)
- 33.- RAES Joanna ° ??
 + Lotenhulle 1694
- 34.- VERSTRAETE Elias ° ??
 + Lotenhulle 20.04.1690

- 35.- CNAP Martina ° ??
+ na 1690
- 36.- VAN DE WALLE Petrus
- 37.- HUYBRECHT Catharina
- 38.- DE BRABANDER Livinus
- 39.- DE CLERCQ Margareta
- 40.- BAFORT Joannes ° ?? omstreeks 1661
+ Lotenhulle 17.12.1714
X Lotenhulle ?? .11.1674
(geen datum vermeld)
- 41.- VERHEYEN Johanna ° ?? omstreeks 1652
+ Lotenhulle 11.01.1698
- 42.- VERDONCK Petrus ° ?? omstreeks 1650
+ Poesele 04.07.1730
X Poesele 06.02.1686
- 43.- DE BUCK Maria ° ?? omstreeks 1659
+ Poesele 18.01.1733

André BOLLAERT, Poesele

DE POESELSE VORMELINGENLIJST 1830-1842

De Poeselse vormelingenlijst 1830-1842 vermeldt de namen, voornamen en, op enkele uitzonderingen na, de leeftijd van al de jongelingen die tijdens deze 13 jaar in aanmerking kwamen om het sacrament van het vormsel toegediend te krijgen. Er is de vermelding van zij die reeds gehuwd zijn en bij de vormelingen uit andere parochies die te Poesele resideren wordt hun parochie van herkomst vermeld. De lijst berust in het archief van de Poesele St.-Laurentiuskerk.

De lijst is niet enkel van heemkundig of lokaal kerk-historisch belang maar ze is tevens een informatiebron om eens te peilen naar de meest voorkomende voornamen in het Poesele van de beginjaren van het pas opgerichte Belgisch Koninkrijk. Op de lijst staan enkele schrappingen. We telden deze personen niet mee bij het aantal vormelingen.

Op 12 juli 1830 werden 241 Poeselse jonge mannen en vrouwen door Mgr. Jan Frans Van de Velde gevormd in de kerk van Nevele. Op 24 mei 1834 kwam Mgr. Van de Velde naar Poesele voor de volgende vormselplechtigheid. Toen werden 51 jongeren gevormd: 25 jongens en 26 meisjes. Op 26 mei 1839 had de toediening van het vormsel te Nevele plaats. Toen werden door Mgr. Delebecque 75 Poeselse jongeren gevormd: 37 jongens en 37 meisjes. Op 5 juli 1842 had de plechtigheid opnieuw te Poesele plaats. 46 jongeren werden toen door Mgr. Delebecque gevormd: 21 jongens en 26 meisjes. In de bijlagen vermelden we, in alfabetische volgorde, de naam en de leeftijd van alle gevormden. Als slot het lijstje van de meest voorkomende jongens en meisjesnamen.

Bijlage 1: Lijst van de vormelingen opgesteld op 14 maart 1830 en gevormd in de kerk van Nevele op 12 juli 1830.

1.1. Jongens

Naam	Voornaam	Leeftijd
Bafort	Jan Bapt.	16
Bafort	Zephrijnus	14
Baudonck	Augustinus	14
Billiet	Carol. Lud.	20
Cackaert	Carol. Lud.	20
Cackaert	Joannes Baptista	14
De Brauwer	Franciscus	

De Clercq	Carol. Ludov.	23
De Clercq	Eugenius	24
De Clercq	Joe's. Bapt.	18
De Clercq	Leonard	15
De Coninck	Joseph	14
De Coninck	Petrus	18
De Geest	Augustinus	36
De Geest	Florent	18
De Geest	Leonard	20
De Keijzer	Bruno	
De Keijzer	Joannes Baptista	16
De Meijer	Martinus	21
De Mulder	Carol. Lud.	15
De Mulder	Jacob. Frans.	20
De Mulder	Joannes Baptista	14
De Mulder	Petrus	17
Deolet	Em. gehuwd	26
De Paepe	Franciscus	
De Pestel	Bruno	18
De Pestel	Florent	21
De Pestel	Zephrijnus	19
Derdijn	Zephrynus	20
Derdyn	Carol. Lud.	28
De Schrijver	Carolus Ludovicus	16
De Schrijver	Fredericus	
De Schrijver	Joe's. Bapt.	13
De Smet	Augustus	16
De Smet	Carolus. Lud.	16
De Smet	Carolus Ludovicus	18
De Smet	Joe's. Frans.	18
De Vilder	Petrus	26
De Vogelaere	Jacob	19
De Volder	August	25
De Volder	Ivo	15
De Vreese	Joannes Bapt.	23
De Vreese	Joseph	16
De Vreese	Petrus	23
De Vreese	Petrus Frans.	25

De Waele	Albert	15
De Weirdt	Leonardus	
Dhaenens	Joannes Frans.	
Dharte	Franciscus	25
Dhont	Petrus	27
Dhoore	Carol. Frans.	26
Dhoore	Joannes Bapt.	21
Dhoore	Leonard	17
D'Oosterlinck	Frans.	16
Everaert	Petrus	18
Goethals	Carol. Lud.	13
Gramont	Bernard	49
Hautekeet	Blandinus	
Hautekeet	Carol. Lud.	20
Hautekeet	Petrus	24
Hautekeet	Zephrijnus	14
Herpels	Angelus	
Herpels	Eugenius	17
Herpels	Joe's. Bapt.	14
Janssens	Angelus	17
Lagaise	Pet. Joe's.	25
Landuyt	Constantin	18
Madou	Eduard	17
Madou	Eugenius	19
Madou	Joe's. Bapt.	16
Madou	Petrus	12
Madou	Zephrijnus	20
Maenhout	Leo	21
Maes	Leonard	23
Maes	Leonard	
Martens	Augustinus	21
Mortier	Leonardus	
Patijn	Zephrijnus	29
Quickenborne	Frans.	13
Schatteman	Benjaminus	16
Schelstraete	Carol. Lud.	14
Schelstraete	Jacob. Frans.	15
Schelstraete	Joe's. Bapt.	17

Schijvens	August	16
Schijvens	Eduardus	13
Schijvens	Jacob. Frans.	18
Sioen	Petrus	
Tuytschaever	Franciscus	19
Tuytschaever	Leonard	17
Tuytschaever	Petrus	
Tuytschaever	Petrus Joe's.	24
Vanden Berghe	Carolus Frans	25
Vanden Berghe	Joe's. Bapt.	21
Vanden Berghe	Livinus	19
Vanden Berghe	Leonard	23
Vanden Brambussche	Carol. Lud.	27
Vanden Brambussche	Leonard	18
Vanden Brambussche	Joe's. Frans.	22
Van de Reviere	Carol. Lud.	22
Van de Reviere	Joe's. Bapt.	14
Van de Reviere	Joe's. Frans.	22
Van de Reviere	Pet.	22
Van der Plaetsen	Bernardus	15
Van der Plaetsen	Joe's. Bapt.	12
Van de Voorde	Petrus	13
Van Gele	Carol. Lud.	23
Van Haever	Blandinus	19
Van Huffel	Zephrijnus	14
Van Laeke	Joannes Frans.	20
Van Laeke	Livinus	24
Van Laere	Petrus	23
Van Oost	Carol. Lud. gehuwd	30
Van Oost	Petrus	13
Van Vooren	Carol. Lud.	25
Van Wonterghem	Augustinus	26
Van Wonterghem	Carolus Ludovicus	22
Van Wonterghem	Joe's. Bapt.	15
Van Wonterghem	Leonard	17
Van Wonterghem	Leonard	
Vereecke	Joe's. Frans.	14
Vermeire	Ludovicus	22

Vermeulen	Leonard	23
Verplaetse	Joannes Baptista	22
Verplaetse	Joe 's. Frans.	18
Verplaetse	Petrus	14
Wauters	Joe 's. Bapt.	25
Wauters	Joe 's. Frans.	17
Wauters	Leonardus	22
Wauters	Petrus Augustus	

1.2. Meisjes

Naam	Voornaam	Leeftijd
Biesbrouck	Eugenia	
Biesbrouck	Melania	16
Billiet	Sophia	23
Bogaert	Joanna	25
Bruijneel	Juliana	23
Bruijneel	Maria Christina	19
Bultinck	Josepha	17
Cackaert	Eugenia	18
Cackaert	Juliana	21
Cornelis	Catharina	21
Corijn	Maria Teresia	14
Damman	Ursula	18
De Bil	Seraphina	15
De Boever	Eugenia	17
De Boever	Francisca gehuwd	26
De Boever	Melania	
De Boever	Rosalia	22
De Clercq	Amalia	24
De Clercq	Coleta	16
De Clercq	Sophia	14
De Geest	Coleta	15
De Geest	Maria Teresia	17
De Geest	Rosalia	22
De Keijzer	Damesina	24
De Keijzer	Isabella Maria	
De Keijzer	Francisca	13
De Keijzer	Maria Teresia	23

De Maegd	Eugenia	
De Mulder	Joanna Livina	19
De Mulder	Rosalia	21
De Schrijver	Maria Jacoba	16
De Schrijver	Rosalia	18
De Schrijver	Sophia	20
De Smet	Amalia	19
De Smet	Melania	13
De Vilder	Regina	20
De Vilder	Sophia	20
De Vogelaere	Amalia	16
De Vogelaere	Juliana	18
De Volder	Ursula	18
De Vreese	Anna Maria	15
De Vreese	Joanna Catharina	18
De Waele	Melanie	13
De Weirdt	Melania	16
De Weirdt	Seraphina	18
Dhaenens	Joanna Catharina	16
Dhaenens	Juliana	
Dhaenens	Maria Teresia	20
Dhaenens	Rosalia	18
Dharte	Melania	14
Dhaese	Antonia	14
Dhont	Angelina	24
Dhont	Coleta	16
Dhont	Joanna Livina	13
Dhoore	Francisca	23
D'oosterlinck	Seraphina	19
Franck	Melania	22
Hautekeet	Amalia	22
Hautekeet	Rosalia	26
Hutsebaut	Francisca	22
Hutsebaut	Francisca	
Hutsebaut	Ludovica	17
Herpels	Joanna Cat.	16
Kints	Juliana	27
Lagaise	Maria Teresia	21

Lootens	Rosalia	17
Martens	Maria Teresia	14
Mortier	Regina	19
Poorters	Maria	19
Quickenborne	Rosalia	18
Robbrecht	Marianna	16
Roets	Amalia	19
Roets	Eugenia	13
Roets	Francisca	17
Roets	Maria Teresia	24
Roets	Regina	21
Schatteman	Maria Blondina	20
Schelstraete	Barbara Eugenia	19
Schelstraete	Maria Teresia	24
Schijvens	Eugenia	
Schijvens	Juliana	19
Schijvens	Maria Francisca	21
Schijvens	Rosalia	23
Sch xxx	Joanna Catharina	24
Sicaet	Nathalia	
Steenkiste	Rosalia	
Taeleman	Francisca gehuwd	24
Taets	Carolina	22
Taets	Francisca	16
Tuytschaever	Maria Teresia	
Van den Brambussche	Blondina	15
Van de Reviere	Amelia	19
Van de Reviere	Francisca	17
Van de Reviere	Maria Teresia	16
Van de Reviere	Maria Teresia	19
Van de Reviere	Rosalia	12
Van der Plaetsen	Rosalia	17
Van der Plassche	Melania	
Van der Vennet	Rosalia	18
Van de Voorde	Carolina	15
Van de Voorde	Joanna Cath.	22
Van Doorne	Francisca	12
Van Huffel	Eugenia	12

Van Huffel	Melania	16
Van Laeke	Melania	16
Van Laeke	Rosalia	15
Van Laeken	Melania	13
Van Oost	Coleta	24
Van Wansele	Coleta	17
Van Wonterghem	Maria Teresia	19
Van Wonterghem	Rosalia	14
Verhoestraete	Maria Teresia	16
Verhoestraete	Melanie	13
Verplaetse	Coleta gehuwd	25
Verplaetse	Regina	20
Verstuyf	Rosalia	22
Wauters	Maria Teresia	15
Wauters	Rosalia	20

Bijlage 2: Lijst van de vormelingen opgesteld op 31 maart 1834 en gevormd op 24 mei in de kerk van Poesele.

2.1. Jongens

Naam	Voornaam	Leeftijd
Bafort	Josephus	15
De Boever	Joannes Baptista	
De Clercq	Carolus Lud.	15
De Meijer	Joannes Baptista	15
De Mulder	Carolus	
De Mulder	Leonardus	
De Schrijver	Josephus	14
De Smet	Leonardus	16
De Winter	Joannes Baptista	
Dhaenens	Petrus	13
Dhoore	Franciscus	14
Goethals	Constantinus	15
Haerens	Frans.	13
Landuijt	Joe's. Frans.	12
Martens	Petrus	15
Tuijschaever	Augustinus	14

Van der Plaetsen	Joannes Frans.	13
Van der Plassche	Carol. Ludovicus	13
Van de Voorde	Joannes Baptista	12
Van Laeke	Petrus	13
Van Laeke	Petrus	15
Van Speijbroeck	Carolus Lud.	15
Verheecke	Joannes Baptista	13
Verheecke	Leonardus	15
Verhoestraete	Petrus	14 1/2

2.2. Meisjes

Naam	Voornaam	Leeftijd
Bafort	Maria Teresia	13
Damman	Ursula	22
De Geest	Francisca	15
De Keijzer	Maria Teresia	13
De Smet	Maria Teresia	14
De Vreese	Maria Teresia	16
De Weirdt	Angela	13
Dhont	Rosalia	13
Haerens	Joanna Catharina	15
Hautekeet	Maria Teresia	13
Landuijt	Francisca	14
Martens	Maria Teresia	13
Quekenborne	Eugenia	15
Quekenborne	Maria Francisca	13
Schijvens	Blondina	13
Steenkiste	Bernardina	13
Steyaert	Rosalia	13
Van der Plassche	Carolina	15
Van de Voorde	Ursula	14
Van de Walle	Francisca	12
Van Huffel	Anna Maria	14
Verplaetse	Joanna Catharina	13
Verheecke	Francisca	13
Verheecke	Maria Teresia	14
Vermeersch	Rosalia	21
Wauters	Carolina	14

Bijlage 3: Lijst van de vormelingen opgesteld op 26 mei (jongens) en 30 mei (meisjes) en gevormd op 26 juni 1839 in de kerk van Nevele

3.1. Jongens

Naam	Voornaam	Leeftijd
De Boever	Petrus Frans.	12
De Boever	Petrus Frans.	16
De Dapper	Carolus Lud.	15
De Keijzer	Angelus Frans.	13
De Keijzer	Jacob. Frans. (Lotenhulle)	17
De Moor	Camillus	16
De Vreese	Petrus	15
De Waele	Ivo	16
De Weirdt	Fredericus	16
De Winter	Bernardus	14
Geurs	Carolus Lud. (Vosselare)	16
Goethals	Fredericus	13
Goethals	Jacobus Frans.	16
Haerens	Petrus	14
Herpels	Nestor	14
Lambert	Bruno	16
Landuijt	Carolus	15
Lasseu	Carolus (Ruisselede)	16
Lomme	Petrus	15
Mortier	Joannes Baptista	14
Steyaert	Petrus (Nevele)	14
Strobbe	Bernard (Vinkt)	15
Van de Haeghen	Zephyrinus	
Van de Graveele	Petrus	14
Van der Plaetsen	Carolus Frans.	15
Van der Vennet	Jacobus Frans.	14
Van der Vennet	Joannes Bapt.	13
Van der Vennet	Joannes Frans.	14
Van Laeke	Petrus	13
Van Speijbroeck	Frans. (Lotenhulle)	16
Van Speijbroeck	Fredericus	16
Van Steenkiste	Carolus	14
Verheecke	Petrus (Kerrebroek)	15

Verheecke	Petrus (Schauthoek)	14
Verhoestraete	Augustinus	16
Vermeire	Felix	13
Vermeire	Nestor	14
Vuijsteke	Alexander (Aalter)	13

3.2. Meisjes

Naam	Voornaam	Leeftijd
Crombecke	Prudentia	13
De Boever	Maria Teresia	15
De Boever	Rosalia	13
De Dapper	Maria Teresia	12
De Keijzer	Francisca	14
De Keukelaere	Maria Teresia	15
De Smet	Maria Teresia	15
De Smet	Rosalia (Nevele)	15
De Vreese	Paulina	16
Dhont	Maria Teresia	16
Dhont	Rosalia	15
Goethals	Francisca	15
Kints	Eugenia	14
Kints	Maria Teresia	15
Lambert	Amalia	15
Lomme	Maria Teresia	16
Maebe	Coleta	12
Maebe	Maria Teresia	14
Maes	Maria Teresia (Deinze)	16
Martens	Maria Teresia	14
Onderbeke	Coleta	16
Onderbeke	Maria Teresia	12
Pottier	Rosalia	12
Schyvens	Serafina	13
Van de Graveele	Francisca	13
Van de Graveele	Maria Teresia	16
Van der Haeghen	Livina Joanna	15
Van der Plaetsen	Maria Teresia	13
Van de Voorde	Natalia	14
Van Huffel	Francisca	16

Van Neste	Coleta	12
Van Neste	Sophia	14
Van Steenkiste	Eugenia	16
Vermeire	Maria Teresia	17
Verplaetse	Francisca	16
Wauters	Melania	17
Wauters	Vigilia	15

Bijlage 4: Lijst van de vormelingen opgesteld op 5 juli en gevormd in de kerk van Poesele op 13 juli 1842.

4.1. Jongens

Naam	Voornaam	Leeftijd
Borderé	Joannes	13
Brusseel	Petrus	14
De Backer	Bruno	12
De Boever	Leo	14
De Boever	Petrus Livinus	13
De Mulder	Jacobus Frans.	14
Denolet	Carolus Lud.	12
De Waele	Carolus Lud.	12
De Weirdt	Carolus Ludovicus	13
De Winter	Bruno	14
Dhaese	Bruno	13
Maenhaut	Petrus	14
Martens	Joannes Baptista	15
Mortier	Leonardus	14
Van de Graveele	Frans.	14
Van den Broeke	Carolus Lud.	12
Van der Plassche	Joannes Frans.	14
Van der Vennet	Carolus	16
Van de Voorde	Leander	12
Van Huffel	Petrus	14
Van Steenkiste	Leonardus	14

4.2. Meisjes

Naam	Voornaam	Leeftijd
Blomme	Rosalia	13
Cackaert	Maria Teresia	12
Danneels	Barbara	12
De Boever	Maria Teresia	12
De Boever	Maria Teresia	13
De Cloedt	Maria Teresia	14
De Dapper	Coleta	12
De Keijzer	Maria Teresia	14
De Keukelaere	Rosalia	13
Derdeyn	Rosalia	13
De Waele	Melania	14
Goethals	Maria Teresia	13
Lomme	Carolina	15
Maenhaut	Maria	15
Martens	Rosalia	12
Onderbeke	Rosalia	15
Tuytschaever	Melania	14
Van der Venet	Francisca	13
Van der Venet	Maria Teresia	14
Van Laeke	Maria Teresia	14
Van Laeke	Rosalia	12
Van Renterghem	Francisca	13
Vereecke	Regina	12
Vereecke	Rosalia	14
Vermeire	Joanna Catharina	15

De vijf meest voorkomende voornamen:

Jongens

Petrus	30 keer
Carolus Ludovicus	26 keer
Joannes Baptista	23 keer
Leo(nard)	20 keer
Joannes Franciscus	12 keer

Opmerkelijk is de ongebruikelijke voornaam Zephyrinus die 9 keer voorkomt.

Meisjes

Maria Theresia	43 keer
Rosalia	31 keer
Francisca	21 keer
Melania	15 keer
Coleta	10 keer
Eugenia	10 keer

Opmerkelijk is hier het ontbreken van de voornaam Maria die slechts twee keer voorkomt. In samengestelde voornamen komt de naam tientallen keren voor.

André BOLLAERT, Poesele

**Bibliotheek van de heemkundige kring
"Het Land van Nevele"
Hansbekedorp 33, 9850 Hansbeke**

De bibliotheek is voor iedereen toegankelijk elke eerste zondag van de maand van 10 uur tot 12 uur (niet in juli) en na telefonische afspraak met Jan Luysaert (09 371 60 53).

De catalogus op onze tijdschriften *Het Land van Nevele* en *Mensen van Toen* kan ook geraadpleegd worden in de Gemeentelijke Bibliotheek van Nevele, Stationsstraat 20, Landegem

Bestuur

André Bollaert (secretaris)
Irène Buysse
Wim De Clercq
Stefaan De Groote (ondervoorzitter)
Lieven De Ruyck (verantwoordelijke tijdschriftadministratie)
Yvonne De Keere
Daniël D'Hooge
Jan Luysaert (voorzitter)
Hugo Schaeck
Julien Scherpereel (bibliothecaris)
Arnold Strobbe (ondervoorzitter)
Patrick Tuytschaever
Eddy Verstraete (penningmeester)

Website

www.landvannevele.com

E-mail

info@landvannevele.com